

Tytuł: Zapalenie mózgu u dzieci – diagnostyka, leczenie i rokowanie / Encephalitis in children – diagnosis, treatment and outcome

Słowa kluczowe: ETIOLOGIA WYNIKI DZIECI ZAPALENIE MÓZGU

Keywords: CHILDREN OUTCOME AETIOLOGY ENCEPHALITIS

Autorzy:

Dorota Wesół-Kucharska - Klinika Pediatrii, Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka”, Warszawa

Anna Wieteska-Klimczak - Klinika Pediatrii, Żywienia i Chorób Metabolicznych, Instytut „Pomnik - Centrum Zdrowia Dziecka” w Warszawie

Anna Smorczevska-Kiljan - Klinika Pediatrii, Żywienia i Chorób Metabolicznych, Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka”, Warszawa

Barbara Szal-Karkowska - Klinika Pediatrii, Żywienia i Chorób Metabolicznych, Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka”, Warszawa

Piotr Buda - <p>Klinika Pediatrii, Żywienia i Chorób Metabolicznych, Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka”, Warszawa</p> <p> </p> <p> </p> <p> </p> <p> </p> <p> </p> <p> </p>

Anna Własienko - Klinika Pediatrii z Oddziałem Obserwacyjnym, Warszawski Uniwersytet Medyczny

Janusz B. Księżyk - <p>Klinika Pediatrii Żywienia i Chorób Metabolicznych w Centrum Zdrowia Dziecka, Warszawa</p> <p> </p>

Streszczenie:

Wprowadzenie: Zapalenie mózgu jest względnie rzadką chorobą, ale obarczoną dużym ryzykiem wystąpienia poważnych powikłań neurologicznych, dlatego ważne jest wczesne rozpoznanie i wdrożenie odpowiedniej terapii.

Cel pracy: Retrospektywna analiza etiologii, objawów klinicznych i rokowania u pacjentów z zapaleniem mózgu hospitalizowanych w Klinice Pediatrii, Żywienia i Chorób Metabolicznych Instytutu „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka” w Warszawie w latach 2005-2014.

Wyniki: Do badania zakwalifikowano 75 dzieci. Główną przyczyną zapalenia mózgu było zakażenie wirusowe, dominowało zakażenie wirusem opryszczki (ang. Herpes simplex virus, HSV) – 10 (13,3%) pacjentów, wirusem ospy wietrznej (VZV) – 9 (12%) i wirusem kleszczowego zapalenia mózgu – 5 (6,7%). U 10 pacjentów rozpoznano ostre demielinizacyjne zapalenie mózgu i rdzenia (ang. acute disseminated encephalomyelitis, ADEM). U 4 dzieci stwierdzono infekcję bakteryjną. Etiologii nie udało się rozpoznać u 34 (45,3%) chorych. W dniu wypisu ze szpitala u 28 (37,3%) pacjentów stwierdzono wystąpienie objawów neurologicznych takich jak: objawy ogniskowego uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego (OUN), nowo rozpoznane padaczki, zaburzenia koncentracji i pamięci. Trzech pacjentów zostało wypisanych w stanie wegetatywnym, jeden pacjent zmarł. Pacjenci wypisani z objawami neurologicznymi byli dłużej hospitalizowani i częściej wymagali pobytu na oddziale intensywnej terapii (OIT).

Wnioski: Przyczyna zapalenia mózgu często pozostaje nieznana, a na podstawie objawów klinicznych, neuroobrazowania i zmian w płynie mózgowo-rdzeniowym (PMR) trudno jest ustalić etiologię zachorowania. Diagnostyka pacjentów z

zapaleniem mózgu powinna być ukierunkowana nie tylko na identyfikację czynnika zakaźnego, ale również poznanie określonych immunopatomechanizmów, które determinowałyby odpowiednie metody terapeutyczne i tym samym poprawiały rokowanie.

Abstract:

Introduction: Inflammation of the brain is a relatively rare disease, but it can occur with serious or life-threatening neurological sequelae, and therefore requires early diagnosis, and application of the appropriate treatment.

Objective: The study retrospectively analyzed the aetiology, clinical symptoms, and outcomes of encephalitis in children hospitalized in the Department of Paediatrics, Nutrition and Metabolic Diseases at the Children's Memorial Health Institute in the years 2005–2014.

Results: The study included 75 children of the median age 62 months. In majority of patients, encephalitis was induced by infectious agents, predominantly by: herpes simplex (HSV) – 10 (13,3%), varicella zoster (VZV) – 9 (12%), and tick-borne encephalitis virus (TBEV) – 5 (6,7%). Ten patients (13,3%) were diagnosed with acute disseminated encephalomyelitis (ADEM). The aetiology remained unrecognized in 33 patients (43%). Upon discharge from hospital, 28 patients (37,3%) presented neurological disorders such as focal neurological signs, epilepsy, impaired concentration and personality change. Three patients were in a vegetative state, and one patient died. Poor prognosis was associated with longer hospitalization and the need for intensive care unit (ICU) support.

Conclusion: The cause of the majority of encephalitis remains unknown. It is often not possible to establish the aetiology of encephalitis on the basis of clinical symptoms, imaging tests and examination of cerebrospinal fluid (CSF) alone. Research directed at identifying immunopathological mechanisms gives hopes for better prognosis and more efficient management.